

ԿԱՐԾԻՔ

**ԵՍԱՅԱՆ ՄԵՐԻ ՍԱՄՎԵԼԻ «ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ՏԵՔՍՏԵՐԻ
ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
ԿՈՂՄՆՈՐՈՇՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՈՒՄ» ԹԵՄԱՅՈՎ ԹԵԿՆԱԾՈՒԱԿԱՆ
ԱՏԵՆԱԽՈՍՈՒԹՅԱՆ՝ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԺԳ 00.02 «ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ և
ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ» /ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒ/ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՄԲ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԹԵԿՆԱԾՈՒԻ ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ
ՀԱՅՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ**

Բուհերում օտար լեզուների դասավանդման շրջանակներում մասնագիտական տեքստերի թարգմանության ուսուցման մեթոդաբանությունը կարևորվում է այն հանգամանքով, որ վերջիններիս պատշաճ ընկալումը նպաստում է մասնագիտական գիտելիքի և կարողությունների զարգացմանը: Մերի Եսայանի «Անգլերեն գիտական տեքստերի թարգմանության ուսուցման մեթոդիկան մասնագիտական կողմնորոշման դասընթացում» հետազոտության թեման արդիական է և ընձեռում է նոր հնարավորություններ գիտատեխնիկական տեքստերի թարգմանության ուսուցման գործընթացում:

Հետազոտության նպատակը հստակ է: Ատենախոսն իր առջև խնդիր է դրել մշակել անգլերեն գիտատեխնիկական տեքստերի թարգմանության ուսուցման մեթոդական համակարգ՝ ընտրելով տեխնիկական տեքստի թարգմանության ուսուցման համապատասխան ռազմավարություն:

Հետազոտության գիտական նորույթը, տեսական և գործնական նշանակությունը հստակ ձևակերպված են և համապատասխանում են առաջադրվող խնդիրներին:

Աշխատանքը բաղկացած է ներածությունից, երկու գլուխներից՝ իրենց ենթագլուխներով, եզրակացությունից, օգտագործված գրականության ցանկից և հավելվածներից: Ատենախոսության մեջ առկա են նաև աղյուսակներ և գծապատկերներ:

Ատենախոսության՝ «Անգլերենի գիտատեխնիկական /ֆիզիկայի/ ենթալեզվի ուսուցման առանձնահատկությունները» խորագրով առաջին գլխում քննության են առնվում հետևյալ հարցերը.

1.1 Ժամանակակից անգլերենի գիտատեխնիկական /ֆիզիկայի/ տեքստի ոճաժանրային առանձնահատկությունները:

1.2 Գիտատեխնիկական տեքստի բառապաշարի ուսուցման առանձնահատկությունները:

1.3 Գիտատեխնիկական տեքստի քերականական կառույցների ուսուցման դժվարությունները:

Հեղինակը հստակ ընդգծում է գիտական ոճի առանձնահատկությունների բացահայտման կարևորությունը, որն էլ իր հերթին բացատրվում է գիտատեխնիկական գրականության գրագետ թարգմանելու անհրաժեշտությամբ: Ատենախոսն անդրադառնում է բառապաշարի, մասնավորապես եզրույթների ճիշտ մեկնաբանման ձևերին, անձանոթ բառային միավորների բացահայտման և իմաստազատման եղանակներին: Գիտատեխնիկական թարգմանությունը ժխտում է իմաստային երկակիություն և տեխնիկական տեքստերում տեղ գտած հասկացությունների ու տերմինների աղավաղումը: Ուստի, գիտական տեքստի թարգմանությունը նախևառաջ պահանջում է ճշգրտություն, թարգմանության բնօրինակին առավել լիարժեք համապատասխանություն:

Ատենախոսության՝ «Անգլերենի գիտատեխնիկական տեքստի թարգմանության ուսուցման մեթոդական համակարգը և դրա փորձարարական հիմնավորումը» խորագրով երկրորդ գլխում ատենախոսն անդրադառնում է հետևյալ հարցերին.

2.1 Ուսանողի մեդիատիվ կոմպետենցիայի ձևավորման նախադրյալները գիտատեխնիկական տեքստի ուսուցման գործընթացում:

2.2 Ֆիզիկայի մասնագիտական տեքստի թարգմանության ուսուցման վարժությունների համակարգը:

2.3 Ֆիզիկայի և ինժեներիայի ֆակուլտետի ուսանողների մոտ մեդիատիվ կոմպետենցիայի զարգացումը և դրա փորձարարական հիմնավորումը:

Սույն գլխի ուշագրավ ձեռքբերումներից է ատենախոսի՝ կոմպետենտային մոտեցման քննության անդրադարձը: Սովորողների օտարալեզու խոսքային կարողությունների գնահատման գործընթացում առաջին պլան է մղվում կոմպետենտային մոտեցումը, առ այն, որ դա հնարավորություն է տալիս հաշվի առնել ոչ միայն նրանց մասնագիտական, այլև անձնային որակները: Թարգմանական կոմպետենցիան պահանջում է զարգացնել անհրաժեշտ լեզվաբանական, բուն մասնագիտական գիտելիքներ, ինչպես նաև պահանջում է նեղ մասնագիտական ոլորտի իմացություն: Միևնույն ժամանակ հարկ ենք համարում նշել, որ ատենախոսության մեջ հստակ տարանջանված չեն «կոմպետենցիա» և «կոմպետենտություն» եզրույթները, որն էլ իր հերթին առաջ է բերում մի շարք անճշտություններ:

Հաջորդ կարևոր ձեռքբերումը կարելի է համարել փորձարարական հետազոտությունը և արդյունքների վերլուծությունը, որի հիմքում ընկած է ատենախոսի կողմից մշակված մեթոդական համակարգը:

Հեղինակին հաջողվել է հիմնավորել առաջարկվող ուսուցման նոր ուղղվածության արդյունավետությունը, ինչի մասին վկայում են վիճակագրական տվյալները:

Կարելի է եզրահանգել, որ առաջարկվող մեթոդական համակարգը հաջողությամբ կարող է կիրառվել ոչ լեզվական բուհում մասնագիտական կողմնորոշման անգլերենի ուսուցման գործընթացում:

Դրական գնահատելով Մերի Սամվելի Եսայանի «Անգլերեն գիտական տեքստերի թարգմանության ուսուցման մեթոդիկական մասնագիտական կողմնորոշման դասընթացում» թեմայով ատենախոսությունը, կցանկանայինք նշել որոշ բացթողումներ, որոնք առկա են պաշտպանության ներկայացված աշխատանքում.

1. Անգլերեն գիտատեխնիկական գրականության բառապաշարի ընտրության սկզբունքներն ընտրելիս լավ կլիներ հաշվի առնել բառամիավորների կիրառման ենթատեքստերը, որն անհրաժեշտ պայման է համարժեք թարգմանության համար:

2. Մեդիատիվ կոմպետենցիայի զարգացման համար անհրաժեշտ է նախևառաջ հստակեցնել վերջինիս ուսուցման նպատակները: Հստակ ձևակերպված չէ, թե ինչ նպատակ է հետապնդում մեդիատիվ կոմպետենցիայի զարգացումն ուսուցման տարբեր փուլերում:

3. Կարծում ենք, որ ատենախոսության շրջանակներում լրացուցիչ հստակեցման կարիք ունի, թե ինչ մոտիվացիայի տեսակ է դարձել քննության առարկան:

4. Ատենախոսության մեջ առկա են որոշ տեխնիկական, մասնավորապես տառային և ոճական բնույթի վրիպումներ (էջ 3, 6, 19 և այլն):

Վերը նշված նկատառումներն ամենևին չեն ստվերում ատենախոսի կատարած ուսումնասիրության արժանիքները: Ընդհանուր բովանդակությամբ, նյութի պատկառելի ծավալով, աշխատանքի վերլուծական ու մեկնողական մասի հագեցվածությամբ, հետազոտության արդյունքների հավաստիությամբ Մերի Եսայանի «Անգլերեն գիտական տեքստերի թարգմանության ուսուցման մեթոդիկական մասնագիտական կողմնորոշման դասընթացում» թեմայով թեկնածուական ատենախոսությունը լիովին բավարարում է ՀՀ ԲՈԿ-ի պահանջները, համապատասխանում է մանկավարժական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանաշնորհման 7-րդ կետի պահանջներին և ԺԳ.00.02 «Դասավանդման և ուսուցման մեթոդիկա» (անգլերեն լեզու) մասնագիտության թվանշին, իսկ

ատենախոսն արժանի է իր հայցած մանկավարժական գիտությունների թեկանծուի գիտական աստիճանին:

Պաշտոնական ընդդիմախոս

ՀՊՏՀ լեզուների ամբիոնի վարիչ, բանասիրական

գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր՝

Լուսինե Հարությունյան

Հաստատում եմ՝

բ.գ.դ. պրոֆեսոր

Լ.Հարությունյանի ստորագրությունը՝

ՀՊՏՀ գիտական քարտուղար

Նահրա Դարբինյան

13.03.2023թ.